

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Obrátit Se Na Soud](#) > [Právní Systémy - Vnitrostátní a Na Úrovní EU](#) > [Vnitrostátní Specializované Soudy](#) > Portugal

Vnitrostátní specializované soudy

Obsah zajišťuje
Portugalsko

Portugalsko

Tato stránka obsahuje informace o organizaci specializovaných soudů v Portugalsku.

Soudy prvního stupně (*Tribunais judiciais de 1.ª instância*)

Soudy prvního stupně jsou zpravidla okresní soudy (*tribunais de comarca*). Zodpovídají za projednávání věcí ve všech záležitostech, které nespádají do soudní pravomoci jiných soudů. Okresní soudy mají obecnou i specializovanou příslušnost.

Okresní soudy jsou rozděleny do sekcí se specializovanou nebo obecnou příslušností a také místních sekcí. Sekce jsou pojmenovány v souladu s jejich příslušností a názvu obce, v níž se nacházejí.

Mohou existovat tyto sekce se specializovanou příslušností:

1. ústřední občanskoprávní (*Central cível*);
2. místní občanskoprávní (*Local cível*);
3. ústřední trestní (*Central criminal*);
4. místní trestní (*Local criminal*);
5. místní trestní pro mladistvé (*Local de pequena criminalidade*);
6. trestní vyšetřování (*Instrução criminal*);
7. rodina a mladiství (*Família e menores*);
8. pracovněprávní (*Trabalho*);
9. obchodní (*Comércio*);
10. výkon rozhodnutí (*Execução*).

Níže uvedené specializované soudy mají širší místní příslušnost:

1. soud pro otázky duševního vlastnictví (*Tribunal da propriedade intelectual*);
2. soud pro hospodářskou soutěž, regulaci a dohled (*Tribunal da concorrência, regulação e supervisão*);
3. námořní soud (*Tribunais Marítimos*);
4. soud pro výkon trestů (*Tribunal de execução das penas*);
5. ústřední soud pro trestní vyšetřování (*tribunal central de instrução criminal*).

Sekce se specifickou příslušností

Z těchto sekcí jsou důležité zejména tyto:

Ústřední občanskoprávní

Do pravomoci těchto sekcí patří:

- projednávání občanskoprávních určovacích žalob v rámci běžného řízení pro hodnoty vyšší než 50 000

eur,

- plnění povinností stanovených v občanském soudním řádu týkajících se zeměpisných oblastí, pro které neexistují příslušné sekce nebo soudy, a to v rámci občanskoprávních vykonávacích řízení pro hodnoty vyšší než 50 000 eur,
- projednávání naléhavých předběžných řízení ve věcech, které spadají do jejich pravomoci,
- plnění dalších povinností, které jim náleží ze zákona.
- Sekce pro rodinné věci a mladistvé

Ve věcech týkajících se občanského stavu osob a rodiny tyto sekce projednávají:

1. nesporná řízení mezi manželi;
2. nesporná řízení v situacích soužití bez manželského svazku nebo týkající se osob, kteří žijí společně ve sdílené domácnosti;
3. žaloby ve věcech rozluky osob a dělení majetku a rozvodu;
4. žaloby na prohlášení neplatnosti nebo zrušení občanského sňatku;
5. žaloby podané na základě článku 1647 a čl. 1648 odst. 2 občanského zákoníku, schváleného nařízením vlády č. 47344 ze dne 25. listopadu 1966;
6. žaloby týkající se plateb výživného a vymáhání výživného mezi manželi a mezi bývalými manželi;
7. jiné žaloby týkající se občanského stavu osob a rodiny.

Kromě pravomocí v této oblasti uvedené sekce vykonávají rovněž pravomoci, které zákon přisuzuje soudům v souvislosti s řízeními ve věcech soupisu majetku, jež vyplývají z rozluky osob a dělení majetku, rozvodu nebo prohlášení neplatnosti nebo zrušení občanského sňatku, jakož i v souvislosti se zvláštními případy dělení majetku, na které se vztahují odpovídající právní předpisy.

Pokud jde o nezletilé a dospělé děti, je v pravomoci těchto sekcí:

1. určovat opatrovnictví a správu majetku;
2. jmenovat osobu, která bude provádět právní transakce ve jménu nezletilého a také jmenovat obecného opatrovníka, který bude nezletilého, jenž je předmětem rodičovské odpovědnosti, zastupovat mimo soud;
3. schvalovat osvojení;
4. řídit výkon rodičovské odpovědnosti a projednávat s tím související záležitosti;
5. určovat platby výživného, které náleží nezletilým a dospělým dětem nebo dětem, kterým byla přiznána svéprávnost, podle článku 1880 občanského zákoníku, schváleného nařízením vlády č. 47344 ze dne 25. listopadu 1966, a projednávat žaloby týkající se vymáhání plateb výživného;
6. nařídit umístění nezletilých do péče po dobu čekání na osvojení;
7. rozhodnout o umístění u osoby vybrané pro osvojení nebo v ústavním zařízení za účelem budoucího osvojení v rámci opatření na prosazování a ochranu práv;
8. rozhodnout o svěření do péče (*apadrinhamento civil*) a takováto rozhodnutí rušit;
9. oprávnit právního zástupce nezletilého k provádění určitých úkonů, schvalovat úkony, které již byly provedeny bez oprávnění, a činit kroky související s přijímáním darů;
10. přijímat rozhodnutí o úhradě finanční jistoty, kterou musí provést rodiče ve prospěch svých nezletilých dětí;
11. rozhodovat o úplném nebo částečném zákazu výkonu rodičovské odpovědnosti nebo o jeho omezení podle článku 1920 občanského zákoníku, schváleného nařízením vlády č. 47344 ze dne 25. listopadu 1966;
12. provádět oficiální určování mateřství a otcovství a projednávat námítky a vyšetřování týkající se záležitostí mateřství a otcovství;
13. rozhodovat, pokud se rodiče nedohodnou, o křestním jméně a příjmení nezletilého.

Kromě pravomocí v této oblasti zodpovídají sekce také za tyto záležitosti:

1. pokud existuje opatrovnictví nebo správa majetku, stanovení odměny opatrovníka nebo správce, projednávání a rozhodování ve věci uvolnění, rezignace nebo odvolání opatrovníka, správce nebo člena rodinné rady; vyžádání a posouzení účtů, schvalování výměny právní zástavy a rozhodování o posílení a výměně poskytnutého zajištění; jmenování zvláštního opatrovníka pro zastupování nezletilého mimo soud;
2. jmenování zvláštního opatrovníka, který bude nezletilého zastupovat ve všech řízeních ve věci opatrovnictví;
3. změna, zrušení a přezkum osvojení; vyžádání a posouzení účtů osvojitele a stanovení výše peněžní částky

- z příjmu, která má být vynaložena na obživu osvojeného;
4. rozhodování o zvýšení nebo výměně zajištění poskytnutého ve prospěch nezletilých dětí;
 5. vyžádání a posouzení účtů, které musí rodiče poskytnout;
 6. rozhodování o jakýchkoli záležitostech týkajících se řízení podle předchozích odstavců [a) až m)].

Pokud jde o záležitosti opatrovnictví pro potřeby vzdělávání a ochrany, soudy rovněž zodpovídají za tyto oblasti:

- řízení ve věci prosazování a ochrany práv,
- uplatňování opatření v oblasti prosazování a ochrany práv a sledování jejich provádění, je-li požadováno, kdykoli se dítě nebo mladistvý dostane do rizikové situace a pokud nemůže zasáhnout výbor na ochranu dětí a mladistvých,
- provádění úkonů, které spadají do jejich pravomoci, v oblasti vyšetřování opatrovnictví pro potřeby vzdělávání,
- posuzování skutků, které jsou podle zákona kvalifikovány jako trestné činy, spáchaných nezletilými ve věku od dvanácti do šestnácti let za účelem uplatnění opatrovnických opatření;
- provádění a přezkum opatrovnických opatření,
- prohlášení opatrovnických opatření za ukončená nebo zrušená,
- projednávání odvolání proti rozhodnutím, kterými se ukládají disciplinární opatření nezletilým, vůči nimž bylo vydáno rozhodnutí o vazbě.

Pracovněprávní sekce

Tyto sekce projednávají v občanskoprávních řízeních mimo jiné věci vyplývající ze vztahu mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem a ze vztahů vzniklých za účelem podpisu pracovních smluv, které se týkají pracovních úrazů a nemocí z povolání, smluv, které jsou podle zákona srovnatelné s pracovními smlouvami, a smluv týkajících se učňovské praxe a stáží, jakož i věci týkající se občanských záležitostí souvisejících se stávkami.

Obchodní sekce

Tyto sekce projednávají:

1. úpadková řízení a zvláštní restrukturalizační opatření;
2. žaloby na prohlášení neexistence, neplatnosti či zrušení společenské smlouvy a stanov;
3. žaloby týkající se výkonu práv společností;
4. žaloby na pozastavení či zrušení usnesení společnosti;
5. žaloby na soudní zrušení společnosti;
6. žaloby na zrušení společností, které vznikly se statutem evropské společnosti;
7. žaloby na zrušení holdingových společností;
8. žaloby uvedené v zákoně o registraci společností;
9. žaloby na zrušení úvěrových institucí a finančních společností.

Odpovídají rovněž za posuzování námitek proti rozhodnutím vedoucích rejstříků společností, jakož i námitek proti rozhodnutím vedoucích rejstříků v rámci správních řízení vedených za účelem zrušení nebo likvidace společností.

Sekce pro výkon rozhodnutí

Tyto sekce jsou odpovědné za občanská vykonávací řízení podle občanského soudního řádu, s výjimkou případů, které náleží do pravomoci soudu pro otázky duševního vlastnictví, soudu pro hospodářskou soutěž, regulaci a dohled, námořního soudu, sekcí pro rodinné věci a mladistvé, pracovněprávních sekcí a obchodních sekcí. Sekce pro výkon rozhodnutí se zabývají také výkonem rozsudků vynesených v trestních řízeních, které by podle trestního řádu neměl řešit civilní soud.

Soudy s širší místní příslušností

Soudy pro otázky duševního vlastnictví

projednávají záležitosti v těchto oblastech:

1. žaloby, kdy se žalobní důvod vztahuje k autorským právům a souvisejícím právům;
2. žaloby, kdy se žalobní důvod vztahuje k průmyslovému vlastnictví, jakýmkoli způsobem stanoveným právními předpisy;
3. žaloby na zneplatnění a zrušení patentů, dodatkových ochranných osvědčení, užitečných vzorů a topografií polovodičových výrobků uvedených v zákoně o průmyslovém vlastnictví (*Código da Propriedade Industrial*) a dalších použitelných právních předpisech, jakož i žádosti o prohlášení neplatnosti nebo zrušení registrací výkresů nebo modelů, značek, logotypů, odměn, označení původu a zeměpisných označení, které jsou předmětem řízení o protinároku;
4. odvolání proti rozhodnutím vydaným Národním institutem pro průmyslové vlastnictví (*Instituto Nacional da Propriedade Industrial, I. P. – INPI, I. P.*), kterými se přiznává nebo zamítá jakýkoli druh práv průmyslového vlastnictví, nebo proti rozhodnutím, která se týkají převodů, licencí nebo prohlášení o zastaralosti, nebo proti jakýmkoli jiným úkonům, které ovlivňují, mění nebo anulují práva průmyslového vlastnictví;
5. odvolání a přezkum rozhodnutí nebo jakýchkoli jiných opatření, která lze zákonně napadnout, přijatých Národním institutem pro průmyslové vlastnictví ve věcech týkajících se porušení a pokut;
6. určovací žaloby, kdy se žalobní důvod týká názvů internetových domén;
7. odvolání proti rozhodnutím přijatým Nadací pro národní vědeckou analýzu (*Fundação para a Computação Científica Nacional*), která je příslušným orgánem odpovědným za registraci, zamítnutí žádosti o registraci nebo obnovení a prodloužení doménových jmen .pt;
8. žaloby, kdy se žalobní důvod týká společností nebo názvů společností;
9. odvolání proti rozhodnutím přijatým Institutem pro rejstříky a notáře (*Instituto dos Registos e do Notariado, I. P. – IRN, I. P.*), která se týkají přípustnosti názvů společností a obchodních názvů na základě právního rámce Národního rejstříku právnických osob (*Registo Nacional de Pessoas Coletivas*);
10. žaloby, kdy se žalobní důvod vztahuje k nekalé hospodářské soutěži nebo porušování obchodních tajemství v souvislosti s průmyslovým vlastnictvím;
11. opatření pro získání a uchování důkazu a pro poskytnutí informací, pokud je to zapotřebí pro ochranu práv duševního vlastnictví a autorských práv.

Soud pro hospodářskou soutěž, regulaci a dohled

Tento soud mimo jiné projednává otázky týkající se odvolání, přezkumu a výkonu rozhodnutí, příkazů a jiných opatření vyplývajících z případů porušení, které lze zákonně napadnout, vydaných několika regulačními orgány, konkrétně Úřadem pro hospodářskou soutěž (*Autoridade da Concorrência*), portugalským Úřadem pro civilní letectví (*Autoridade Nacional da Aviação Civil*), Portugalskou bankou (*Banco de Portugal*) a portugalskou Komisí pro trh s cennými papíry (*Comissão do Mercado de Valores Mobiliários*).

Námořní soudy

projednávají záležitosti v těchto oblastech:

1. náhrady škod, které způsobily nebo utrpěly lodě, čluny nebo jiná plavidla, nebo škod vyplývajících z jejich používání na moři, podle obecných ustanovení právních předpisů;
2. smlouvy o stavbě, opravě, nákupu či prodeji lodí, člunů a jiných plavidel, pokud jsou určeny k používání na moři;
3. smlouvy o přepravě po moři nebo smlouvy o kombinované či multimodální přepravě;
4. smlouvy o říční přepravě a přepravě přes kanál, v mezích stanovených v tabulce 1 připojené k obecnému nařízení pro přístavy (*Regulamento Geral das Capitánias*), schválenému nařízením vlády č. 265/72 ze dne 31. července 1972;
5. smlouvy o pronájmu nebo nájmu námořních lodí, člunů a jiných plavidel;
6. smlouvy o pojištění lodí, člunů a jiných plavidel určených k používání na moři a jejich nákladu;
7. zástavní a výhradní práva k lodím nebo člunům a jakékoli bankovní záruky ve vztahu k plavidlům a jejich nákladu;
8. zvláštní řízení týkající se lodí, člunů a jiných plavidel a jejich nákladu;
9. naléhavá předběžná řízení týkající se lodí, člunů a jiných plavidel, jejich příslušných nákladů a ropných paliv a jiných věcí náležejících k lodím, člunům a jiným plavidlům, jakož i předběžné žádosti na správce přístavu, aby poskytl podporu v souvislosti s odchozím pohybem věcí, které jsou předmětem těchto řízení;
10. záležitosti týkající se společné havárie nebo zvláštní havárie, včetně těch, které souvisejí s jinými plavidly pro používání na moři;

11. námořní pomoc a záchrana;
12. smlouvy o službách vlečných lodí a vedení plavidla;
13. odstraňování trosk;
14. občanskoprávní odpovědnost v souvislosti se znečištěním moří a jiných vod spadajících do jejich soudní pravomoci;
15. používání, ztráta, hledání nebo přivlastňování metod nebo zařízení pro rybaření nebo pro sběr mořských plodů, měkkýšů a mořských řas, harpun, vybavení, zbraní, potřeb a jiných předmětů používaných pro účely plavby nebo rybaření, jakož i škody, které tento materiál způsobí nebo utrpí;
16. škody způsobené na majetku, který náleží do veřejné námořní oblasti;
17. vlastnictví a držení trosk plavidel, které byly vyplaveny na břeh, a věcí nebo jakýchkoli existujících pozůstatků, které pocházejí nebo připlují z oceánu a které leží na půdě nebo půdním podloží nebo které pocházejí z vnitrozemských vod nebo se v nich nacházejí, pokud je to z námořního hlediska zajímavé;
18. zatčení,
19. všechny obecné otázky ve věcech obchodního námořního práva;
20. odvolání proti rozhodnutím přijatým správcem přístavu ve věcech porušení námořních pravidel.

Soud pro výkon trestů

Tento soud monitoruje výkon trestů a dohlíží na něj a přijímá rozhodnutí o změnách, nahrazení a ukončení trestu nebo vazebního opatření stanoveného v soudním rozhodnutí poté, co byl uložen trest. Soud má pravomoc:

- rozhodnout o výkonu doplňkového trestu vyhoštění a prohlásit, že se od výkonu trestu odnětí svobody upouští, a rozhodnout o brzkém provedení doplňkového trestu vyhoštění,
- prohlásit, že se upouští od výkonu trestu odnětí svobody, trestu bez právního časového omezení (*pena relativamente indeterminada*) nebo ochranného opatření spojeného s internací,
- vydávat zatýkácké rozkazy, příkazy k zadržení nebo propuštění,
- vydat prohlášení o nedodržování podmínek a nařídit zajištění majetku spojeného s odsouzenou osobou, která se úmyslně, zcela nebo částečně, vyhýbá výkonu trestu odnětí svobody nebo vazebnímu opatření,
- rozhodnout o předběžném výmazu skutečností nebo rozhodnutí, které byly zapsány do trestního rejstříku.

Ústřední soud pro trestní vyšetřování

Tento soud provádí trestní vyšetřování, přijímá rozhodnutí o trestu a je příslušný k vyšetřování trestné činnosti, k níž dojde v okresech náležejících k různým odvolacím soudům (*Tribunais da Relação*), a kdykoli jsou spáchány tyto trestné činy:

1. trestné činy proti míru a lidskosti;
2. trestné činy teroristických organizací a terorismus;
3. trestné činy ohrožující bezpečnost státu, s výjimkou volebních trestných činů;
4. obchodování s narkotiky, psychotropními látkami a prekurzory drog, s výjimkou situací přímé distribuce spotřebitelům, a zločinecké spolčení za účelem nezákonného obchodování;
5. praní peněz;
6. korupce, zpronevěra a úplatkářství;
7. úmyslný úpadek;
8. špatné řízení ekonomicky nezávislých organizací veřejného sektoru;
9. podvod související se získáváním nebo zpronevěrou dotací, grantů nebo půjček;
10. hospodářské a finanční trestné činy spáchané organizovaně, zejména zahrnující použití informačních technologií;
11. hospodářské a finanční trestné činy, které jsou svým rozsahem mezinárodní nebo nadnárodní.

Poslední aktualizace: 03/02/2025

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.